

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszté és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 5 korona.
Egész évre 12 koroná. Negyedévre 3 koroná.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG KIADÓHIVATALA
Budapest, IV. Egyetem utca 4 sz.

Legénységünk kiképzési rendszerének új terve.

Irtó: Koltai László, csendőrfőhadnagy.

Ha megfigyeljük a legénység addigi kiképzési rendszerét, úgy azt vesszük észre, hogy a próbacsendőrtanfolyam és az alizeti iskola között valami ár van, melynek kitöltése a mai viszonyok között már elkértil lehetlen.

A próbacsendőrt bevezetjük a közhiztonossági szolgálat elemi ismeretelbe, s azután nem részesítjük rendszeren továbbképzésben, csak akkor, ha már megértett az utizási kiképzésre. A tanfolyamból kikerült próbacsendőr továbbképzése rá van bízva az őrsparancsnokra, a csendőrré pedig magára a csendőrré, már pedig tudjuk azt, hogy az őrsön a mai létszámviszonyok és a nagy számú szolgálati teendők mellett, minden egyébre van idő, csak éppen a tanítás, vagy a tanulmány nem. Pedig éppen a csendőr továbbképzése az, a mőnek kiható ereje van a közhiztonossági szolgálatra, s éppen a továbbképző tanfolyamot nélkülözti intézményünk a mai viszonyok között.

A próbacsendőrnél nagy része oly gyenge képzettséggel kerül a tanfolyamba, hogy legtöbbször alig tud még olvasni.

Elképzelhető tehát, hogy hogyan képes meg tanulni a tudnivalókat egy ilyen próbacsendőr, a ki még csak alulbízal. Még ha folyóhatnyan olvas is, akkor is nehéz még a legtöbbször oktatás mellett is olyképpen megismertetni vele a tudnivalókat, hogy az, kiknek belépésekor a csendőrszolgálatról még halvány fogalma sincs, oly módon és oly tökéletesen és világosan képzelje el a csendőr szolgálati teendőit, hogy a hallottak alapján tudását értékelhessék és önállóan eljárni tudjon.

Szállami látókőre csak akkor kezd búzudni és tágulni, mikor másodcsendőr korában a járőrvezetője eljárásában gyakorlatilag is megismeri a tanfolyamra tanultakat.

Amde akkor azután a járőrvezető tudásától, gyakorlatától és tapasztalatától függ, hogy a másodcsendőr hogyan tanulja meg a tudnivalókat.

Ha a járőrvezető ferde, vagy hiányos képzettségűnél fogva valamit rosszul eszelesezik, úgy a másodcsendőr fogalmában zavart áll be, mivel nem fogja tudni a gyakorlati eljárás azt, a mit a másodcsendőr elméletileg tanult volt.

A másodcsendőr, ha csak az őrsparancsnok fel nem világosítja, bizonytalanul marad, s önállóságához jutva nem fog tudni helyesen működni.

A szolgálat önálló kezelését, azaz a járőrvezetői szolgálatot tehát rendszeren oktatásban kell a legénységgel megismertetni, s ezt eszélesse újabb intézményünk vezetősége a járőrvezetői, illetve a továbbképző tanfolyam felállításával.

Az a csendőr, ki a szolgálatot már gyakorlatilag is megismerle az őrsön, mindenesetre ilapozabban oktattható ki a tudnivalókra, mint a próbacsendőr.

Van már arról fogalmam, hogy mi az a kiképzés, házkutatás, elfogás, elvezetés, s így az oktatás során elnéje már nem kell azunk megismerésével, hogy mi az egyik és mi a másik, hanem az alapfogalommal már tisztában lévén a szabályszerű és helyes eljárás ismeretősére fogja figyelmét fordítani, s a tapasztaltakat a hallottakkal összehelyve megismeri a tökéletes eljárat.

Egy szóval járőrvezetői kiképzését tervező mozzanatom indult meg, melynek a közhiztonossági megnevelhetetlen hasznu lesz.

Bádkalé a járőrvezető tudása attól függött, hogy má másodcsendőr korában hog an látta az eljárat a járőrvezetőjétől, s hogy fogta fel a dolgot az őrsparancsnoka.

A tervezett továbbképző tanfolyammal ez megaztunk, mert ott a legénység egyfelől eljárati, a legfőkélebbes hely fogja megismerni, s így az egyöntetőség biztosítva lesz.

A törzskövő rangban levő parancsnok, s a századosi rangban levő oktatóknek már széleskörű tapasztalataknál és ismeretköröknél fogva, összehasonlíthatatlanul tökéletesebb formában fogják tanítani a tudnivalókat, mint az önképzésére utalt járőrvezető, vagy őrsparancsnok.

A közpöti tanfolyamunk az egyöntetőséget kivül még meg lesz az az előnye is, hogy a tanfolyamot a tökéletes oktatáshoz jobban lesz lehetőségen bevezetni, mint a vidékieket.

Ezen kívül a csendőr megismerkedhet itt a közhiztonossági eljárás minden fázisával.

Már bizony van olyan őrs is, hol egy két hírlapokban kért alig fordul elő valami, s így az a másodcsendőr, ki ott látta ki magát járőrvezetővé, egy márs oras kezdve nem igen fog tudni elbírni egy példamutató bandával, vagy egy igazságtal embővel.

Villamos és gőzszórá berendezett gyár utótról nem képes olvasni hanem az jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, s Ludovika Akadémia első hangszerkészítője. Azon ne vásároljon semmiféle hangszeri, legyen az hegedő, gordonka, zsinabalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, hár, stb. míg **Reményi** legújabb képzőiskolájánál át nem olvasta, mely legyen és bármilyen koldosk Budapestre, Királyon, 58. kerületben át nem olvasta, mely legyen és bármilyen koldosk Budapestre, Királyon, 58. kerületben át nem olvasta. Kivül a világ minden részén egyben és tisztán. Az őrszón hangszerek javítása szakkerületen és országban. — Minden hangszerrel külön külön kérgyűzők készülő.

A központi tanfolyamban megismerkedhetik a csendőr a mai modern gonosztevők összes üzemeinek leleplezésével. Hiszen tudjuk azt, hogy a mai kor gonosztevői nemcsak a modern technika legkiválóbb vívmányait használják fel bűnös üzeloikre, mert pl. ma már szolgálatukba állítják az automobiloikat is: így múlt évben Wienbe ezen szállított el egy fogolylojtskereskedő 30.000 db. fogolylojst; de sőt tanulmányozzák a rendőri eljárásokat is, s azon törik a fejüket, hogy működésük sikerét miképp biztosíthatnák annak kijátszásával?

Szóval a gonosztevők is tanulnak, annál többet kell tehát tanulnunk nekünk.

Ha az olvasni elég tudó próbacsendőr fejét egyszerre 22 tantárgy megtanulásával terheljük meg, úgy nem is várhatjuk, hogy a nem tudományos pályára berendezett feje mindent elbirja, hanem igen is elbir annyit, hogy legfeljebb a járőrvezető eljárását nem egy órai meggyarazgatás, de néhány mondattal, már úgy, a hogy, elérte.

Legénységünknek a járőrvezetői sorban levő ezt az osztályt kell tehát kiképzés alá venni, mert hiszen tudjuk azt, hogy a gyakorlati szolgálatot kiül az őrsön nem más, mint a járőrvezető kezeli.

A próba- és másodcsendőr csak mint karhatalom szerepel a járőrvezető mellett, s az őrsparancsnok is a legtöbb helyen külszolgálatban csak a járőrök ellenőrzésével foglalkozhatik.

Nem hagyható tehát a legénységnek éppen ez a része kiképzés nélkül. Sőt, ezt kell a legbehatóbb kiképzésben részesíteni.

Ha a csendőr elért azon határig, hogy járőrvezető lettesse, akkor vált csak azzá az anyaggá, melyből tökéletes közbiztonsági közeget lehet gyúrni és faragni. Nem szabad tehát ezt az anyagot műveletlenül hagyni, vagy legalább is megengedni, hogy ismeretei ferde irányba tereltesse, eljárásában lepten-nyomon szabályzataink ellen vétessen.

Az ember feje, mint mondta egy tudós, olyan, mint egy szoba, melybe csak bizonyos számú butor fér, s szobát tehát csak hasznos butorokkal szabad berendezni, s hiba volna oda nem valókkal megtelíteni, hogy a hasznosok azután oda már be ne férhessenek.

A helyes kiválasztás a tanfolyam dolga lesz, hogy az oktató karba a legrátermettebbeket fogják megválasztani.

A tervet csak melegen üdvözölhetjük, ha intézményünk jövőjét szívünkön viseljük.

Az őz az egyetlen fegyver, melylyel pályánkon sikerrel küzdhetünk, s ennek hasznos kiművelését tervezik most vezetőink.

A tervezett továbbképző tanfolyamba az idők folyamán minden legalább 2-3 évet szolgált csendőr bekerülne, s a tanfolyam három, esetleg hat hónapig tartana. A tanfolyam tartalma még nincs eldöntve, mert számbaveendő körülmény az is, hogy az óráokról csak olyan számban lehetne az anyagot elvonni, hogy ennek

hiányát a közbiztonság meg ne érezze, miután tudjuk azt, hogy éppen a járőrvezetők azok, kik azt fenntartják. A tanfolyam tartamának megrövidítésével el lehetne érni azt, hogy egymás után egy évben esetleg két ilyen tanfolyamot is fel lehetne állítani, s maradna még idő az altiszti tanfolyam felállítására is. A tanfolyamnak az aratási munkák újjelen felhalmozódó teendőire való tekintettel a nyár derekán szünetelnie kell. Aratás előtt tehát pl. az ismétlő tanfolyam, az utána pedig az altiszti tanfolyam lenne felállítva.

Az ismétlő tanfolyam felállításával az altiszti tanfolyam tananyaga is redukálódna.

Ugyanis a nyomozásra, szóval a szolgálati eljárásra vonatkozó rész már az ismétlő tanfolyamban véletlen elő, s így az altiszti tanfolyamra már csak az őrsparancsnok speciális tudnivalói maradoznak, miért is a tanfolyam az eddigi hat hó helyett négy hó alatt is feldolgozható a tananyagot.

A szolgálati szabályzat III. rész 32. pontja szerint a szolgálat részleteinek kezelése az altiszt hivatása.

Nalunk eddig a szolgálat részleteit a járőrvezető kezelte, mert hiszen ő járt el a nyomozás, házkutatás, kikérdezés, karbantalmi megédkezésnel stb. A járőrvezető pedig, a mint tudjuk, legtöbbször oly rang, vagy rendfokozatban van, mint a másodcsendőr. E ferdeségen is segít a tervezett tanfolyam, a mennyiben az ismétlő tanfolyamot végzetek előléptek ez őrsvezetővé, úgy, mint eddig az altiszti tanoncok a vizsga letétele után. Ez méltányos, mert a csendőr fáradozásait a tanfolyam hallgatásával honorálni kell.

Az altiszti iskolát végzetek viszont ez. őrmesterekké lépnek elő, mi viszont azt a ferdeséget szüntetni meg, hogy ezáltal az őrsön megjelenő polgári egyén nem téveszti el azt, hogy ki az őrsparancsnok, a mennyiben eddig pl. a próbacsendőr, ez. őrsvezető, s csendőr ez. őrsvezető, a másodaltiszt ez. őrsvezető, s esetleg maga az őrsparancsnok is egyforma rendfokozatot viseltek.

Az ismétlő tanfolyam legkiválóbbja azon előnyben is fognak részesülni, hogy még az ugyanazon évben felállítandó altiszti tanfolyamba be fognak vezényeltetni. E kedvezmény tehát ambicionálni fogja a hallgatókat a tanulásban.

A tanfolyam tananyaga fel fogja ölelni a járőrvezető tudnivalóit a pra-ventív és nyomozó szolgálatban, s az eddig érvénybeléptett számos törvényt, s utasításaink és szabályzatainkból a járőrvezetőket érdeklő részt.

* Ebben a tekintetben nem értünk egyet a cikkíróval, igaz, hogy ha a tervezett továbbképző tanfolyamok három havi időtartammal állítatnának fel, legénységünk gyorsabban nyerne kiképzést, de ez a gyorsaság, tekintve a tananyag nagy mennyiségét, csak átérthetetlenül a így negatív eredménnyel járna. Az eredmény s a ezal érdekében tehát sokkal fontosabbnak tartjuk, ha a tanfolyam hat hóra terjed. Lassabban jut a legénység a tanfolyamba, de a kiképzés annál alaposabb lesz.

A legjobb órák,

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

mindhárom Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

Az altiszti tanfolyam jelenlegi tananyaga, mint már említém, redukálva lesz azért, hogy tisztán azon tudni valókra fog kiterjeszkedni, mit éppen az őrszereplőknek kell tudnia.

Igy az irodavezetés, gazdaságkezelés és a szolgálat vezetése lesz az, a minék elővételére a tervezett négy havi időtartam elegendő is lesz.

A tanfolyam — mint értesülünk — egy évre próba képpen és pedig valamennyi csendőrkerületől kiválogatott 120 főny, hallgatóval legközelebb felállítatik.

A továbbképző tanfolyamok rendszeresítésével intézményünk hírve még inkább emelkedni fog.

Külföldön eddig csendőr ismétlő vagy továbbképző tanfolyam nincsen, de nem is volt rá szükség.

Ugyanis a külföldi államok csendőrtananyaga összehasonlíthatatlanul jobb, mint a miénk, s így érthető, hogy a külföldi államok nem érezték eddig szükségét az ily tanfolyamok felállításának.

Ott már a próbacsendőr tanfolyamokba oly intelligens elem kerül, hogy a kezdetben nyert oktatást azok már is oly hasznosan tudják értékesíteni, hogy ott nem is ritka az eset, hogy az intelligensebb próbacsendőr a tanfolyamból kikerülve már is önálló szolgálatjelöltésre alkalmaztatik. Nálunk előbb pótolni kell azokat az ismereteket, mit a próbacsendőrnek már a polgári élethől kellett volna magával hozni, s csak aztán térhetünk át a szakaszerű kiképzésre.

A továbbképző tanfolyamok felállítása magával fogja hozni ez okból a próbacsendőr tanfolyamok reorganizációját is. A próbacsendőr tanulmányait másképpen fog kellene szerveztetnünk.

Az elemi ismeretek tanításán kívül a szakaszerű ismeretekből csupán azon tudnivalókat kell felvenni, melyeket a másodsensendőrnek kell tudnia; mert hiszen eddig a mellett, hogy a próbacsendőrt az írás-, olvasás- számolásra kellett tanítani, egyidejűleg pl. tanítottuk a házkutatás és a zárolás ismereteire is. Olyan ez a kiképzési rendszer, mint mikor a lakatos a műhelybe aznap belépő tunonozának a kulapács kezelésével egyidejűleg az autonobil bibiút is magyarázta. E tanítási hibák következményeit láthatjuk a szolgálatban is.

A próbacsendőr kiképzését tehát nem a szakismertetek egész complexumára, hanem csak arra kell fektetni, hogy a próbacsendőrből hasznos másodsensendőr legyen.

A hol az oktatás alapkövei helyesen vannak lerakva, ott könnyű a továbbépítés, míg nehéz lenne a munka az ismétlő tanfolyamokban, ha az alapvetés a próbacsendőr tanításánál el lenne hibázva.

Nézzük elemi iskoláink mostani rendszerét, mily okosan és gondval van az összeállítva; a gyermek itt úgy szólván játsza tanul írni és olvasni.

Rége még sillabizálva tanítottak olvasni, ellenben a mostani phonetikusul olvasni tanított gyermek a leírt szót már egyszerűen tudja elolvasni.

Az egész tervezet véleménynyahis végett a kerületek-

nek is ki lett adva, s mindenestire a sok véleményyt lezűrve kikerül a szinarany.

A magam részéről is bevetek valamit a szűrőbe, hátha ebből is kikerül valami s ez az volna, hogy új oktatási rendszerünkbe be kell venni az „illetlant” is.

Nem elég ugyanis a szaktudás, hanem tudni kell érintkezni a közönséggel is.

Nem szalonfak nevelésére gondolok én, mindön a sorokat írom, hanem arra, hogy az elemi ismeretekkel tanítsuk meg már a próbacsendőrt arra, a mire oda-baza nem tanítottak.

A nyugállományba lépők és özvegyek ellátásának javítása.*

Nyugdíjpótló-Egyesület.

Írta: Egy levelesegyet.

Forr a társadalmat minden rétege szervekedik. Együttműködéssel akar helyzetét javítani.

Egy az egészeért, az egész egyért; az a jelszó iparkodik áthatalni még a társadalom alsóbb rétegein is.

Egyetek, korak, tarsulatok alakulnak, hogy az egyesek nyomorát, szűken anyagi helyzetét mindnyájok között elosztva, pár fillér áldozattal enyhítsék, esetleg megszüntessék.

Belátja az emberiség, hogy az általános jólét megteremtése, jobban mondván a nyomor és nélkülözés enyhítését, egyedül az amugy is száz, meg száz gondval küzdő államra bízni hiábavaló. Az állami gondoskodás mellett a társadalom nagy ereje is előnyösnek számíthat fel a nyomor és nélkülözés enyhítésére.

Tekintsünk körül a világban. A nemes, jótékony ezélt szolgáló egyesületek folyton szaporodnak.

A társadalom foglalkozási ágak szerint gyűlökezik. A mi természetén is, mert az ugyanez foglalkozást űzőknek, általánosságban, egy a bajuk is.

Vajjon a csendőrség egyéneinek, anyagi helyzetének közakarattal javítására lehetséges-e és czélrészül volna-e valamilyen egyület alakítani?

Osszuk ketté a kérdést, nézzük előbb a czélrészület!

Van-e szüksége a nyugállományba helyezett altisztnok, csendőrnek (járás- és törzsrésztartóknak) avagy ezek halála után az özvegynek az állami nyugdíjon kívül egyéb jövedelemre?

Bizony van; nagyon is nagy az igény van.

A nyugállományba lépők szolgálati ideje 15—25 év között van legtöbbszörre, már pedig az ilyen altisztt, csendőrt, különösen ha nős, családos, az a kis nyugdíj legfeljebb az éhhaláltól menti meg. (Sőt a 25 éven felül szolgálók is gyenge anyagi helyzetben vannak.) Mily megkönnyebbülést jelentene, ha az ily nyugdíjas, rokkant ember, 3—400 korona nyugdíjpótlókat élvezhetne élete fogyatéig s úgy ő, mint neje, esetleg árva maradt gyermeke.

Gondoljunk csak el, hogy 500—600 koronny nyugdíj helyett, 800—1000 koronát igényelhetni, mi-ezoda különbséget jelent. Pedig mindazt elérni nem oly nagy lehetetlenség, mint első pillanatra látszik.

* A sok jóindulattal és egyeztetéssel megírt közleménynek köszönhetően adunk helyet, megjegyezvén, hogy a tervezett nyugdíjpótlóegyesület alapszabályának és díjtáblázatának kidolgozásán sikertől egy szakembert magyarnánk. Milyet a munkálatok alkossanak, az egész tervezetet köröndjük. Szerk.

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migránt és felfújást almulasztja. — Árát K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.

Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Első elengedhetlen kellék az, hogy a testületünk albiztjai és hosszabbban szolgáló esendőrök, már tényleges szolgálatuk alatt gondoljanak a jövőre. Bizonyos évi díjak befizetését ne sajnálják, mert hiszen az nyugdíjazásukkor busás kamatot hoz úgy nekik, mint elhalálozásuk esetén özvegyüknek.

Míndezeket, ha meggondoljuk, ha bírálgatjuk, nyugodt szívvel lehet állítani, hogy nagyon észszerű lenne a m. kir. esendőrség kebelében egy „nyugdíjpótló egyesület”-et alapítani, szervezni.

Vagyuk most a kérdés másik részét.

Lehetséges és kivihető volna-e egy nyugdíjpótló egyesület alapítása?

Erre legjobb felelet Császári és Apostoli királyi felségünk jelzava: „Viribus Unitis”. „Egyesült erővel” igenis lehetséges volna.

Járás- és törzserőmester, őrmester és őrsvezető a m. kir. esendőrségtől 2262 fő van, vagyuk ehhez a nő esendőröket is, körülbelül 2500—3000 főre tehető ma a legénységi állományban azok száma, kiknek a esendőrségi szolgálat tényleg életpályájukat képezi. A kik bizonyára gondolnak a jövőre, s nagyon jól tudják, hogy 15—25 évi szolgálat után nyugalmába vonulva mily nagyot jelentene a pár száz korona évi nyugdíjhoz még egy pár száz koronát biztosítani.

(Azért említem a 15—25 évet, mert ez az az általános szolgálati idő, melyen túl kevés százaléku szolgál az albiztoknak, de különösen a esendőröknek.)

Ha mindent elgondolják, látni fogják, mily üdvös lenne „egyesült erővel” évenként bizonyos tagdíjat fizetve egy oly magán jellegű egyesület alapítani, mely nyugdíjpótlókat biztosítana tagjainak.

A nyugdíjpótló egyesület szikszakszerűségét és létesítésének lehetőségét ezzel talán bebizonyítottam.

Lássunk most általánosságban azokat az irányelveket, melyek szem előtt tartásával az egyesület felállítható és pénzügyi helyzete szilárdra tehető lenne.

Mindenesetre az volna a legbiztosabb alapja az egyesületnek, ha minden véglegesített esendőrnek kötelezőségéből tételnék az egyesület való belépés. De hát egyelőre beazéljunk csak önként belépő tagokról.

A tagsági díjakból befolyó összegnek, a kilizetett évi nyugdíjpótlókat összegét feltétlenül meghaladni kellene, hogy szóval a tartalékalap automatice növekedjék. Énnél fogva a tagsági díjak mérve úgy lenne megállapítandó, hogy a várható nyugdíjazások után kilizetendő nyugdíjpótlókat összege a befolyt tagsági díjak összegét nemcsak meg ne haladja, hanem ellenkezőleg azt utóbbinak talaszároynalnia kell.

Természetesen a tagsági díj az illető tagok életkorához és szolgálati idejéhez viszonyítottan kell hogy megállapításra ék.

Idősebb, több szolgálati évvel bíró tag, mivel nyugdíjazása — normalis viszonyok között — korábban következék be, természetesen rogasabb tagdíjjal terhelendő, mint a fiatalabb koru és kevesebb szolgálati évvel bíró, mivel a fiatalabb hosszabb szolgálati ideje alatt úgys több tagdíjat fog befizetni, mint az idősebb.

Hozzávetőlegesen számítást véve, úgy hiszem, évi 100 korona nyugdíjpótlék egysegget véve alapul, az évi díj a kor tekintetbe vételével 30—50 K között lesz évenként.

Ha tehát valaki 400 korona nyugdíjpótlókat ömjt biztosítani, illetve a nyugdíjpótlék összege ennyiben állapítatnék meg) akkor ő évente $4 \times 30 = 120$ korona tagdíjat fizet, ha — mondjuk — 25 éves férfi, ellenben ha idősebb, arányosan többet.

(Megjegyezni óhajtom, hogy a tagdíjak megállapításu

végfelentül pontos mérlegelést követel, fenti számításhoz tehát biztosan megfelelőnek nem mondható.)

A nyugdíjpótlék igényelhetése legalább öt évhez lenne kötendő, sőt észszerűbb lenne tíz évhez kötni, mert ez esetben tíz év alatt oly anyagi erőre emelkedne az egyesület, hogy nagyobb nyugdíjazásokat is biztos bírnia ki.

Azon tagok, kik az öt, illetve tíz év letelte előtt a testületből önként lépének ki, a befizetett tagsági díjakat — az első félévi díj levonásával — kezükre kapnák.

A kik pedig ugyancsak ez idő előtt felülvizsgálat folytán távoznak, azok teljes összegben, de szintén kamat nélkül, igényelnek a befizetett tagsági díjakat.

As alaptőke előteremtésére észszerűnek mutatkoznék sorsjáték rendezése.

Az ország intelligenciája már a esendőrség iránti rokonszenvből is bizonyára községgel venné a sorsjegyet.

Úgy gondolom 400,000—500,000 darab (a 1 K) sorsjegy elárulása sikerrel járhatna, ebből mondjuk nyere ménytárgyakra és egyéb — elkorálhatetlen költségekre — kintatnék 100,000 korona, még mindig maradna az alaptőkére 3—400,000 korona, de csak ha a pénzügyminiszter uróal is ki lehetne eszközölni a sorsjáték adómentességét, mert ez is — ha nem tövedek — 100,000 korona megtakarítást jelentene.

Ez a 300,000—400,000 korona alaptőke, a az öt-tíz év alatt öszegyülő tagdíj oly tekintélyes összegre növekedne, hogy öt-tíz év múlva a tagok nyugdíjpótlókkal ellátása nehézségbe nem ütközne.

Az egyesület pénzkészlete számárna az állampénztárban gyümölcsözőtetést is ki lehetne eszközölni, mert ez olcsóbb és biztosabb volna, mint magánpénzintézettel kezelteni.

Visszatérve fog talán szólni, hogy csak tíz év múlva legyen valakinek a nyugdíjpótlékra jogosultsága. Igen ám de vagyuk figyelembe azt is, hogy a tagdíjak a lehető legkisebb összegben kell hogy megállapításra ék. Akkor pedig, pár száz korona befizetett tagdíjért, nem követelhetünk élettünk fogytáig, özvegyünk hűdálálg évente 300—400 korona nyugdíjpótlókat.

Iaméttem, . . . mindaz, csak „egyesült erővel” érhető el, mert ha öszvetett kézzel és egymás iránti bizalmatlansággal nézzük az eget, akkor sakra harsóhányás az egész kísérletezés.

Ne csak a hibáit bírálják ezikkemnek a Esendőrségi Lapok olvasói, de az alapvezető felett mondjanak őszinte és elfogulatlan ítéletet. (A nyugdíjpótló egyesület eszméjét azonban távol legyen tőlem magaménak vallani.)

A szélműzást, irigységet kúszóhöljük ki érzelmi világunkból, mert ez volt, s ez lesz a magyar átku mindörökké.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

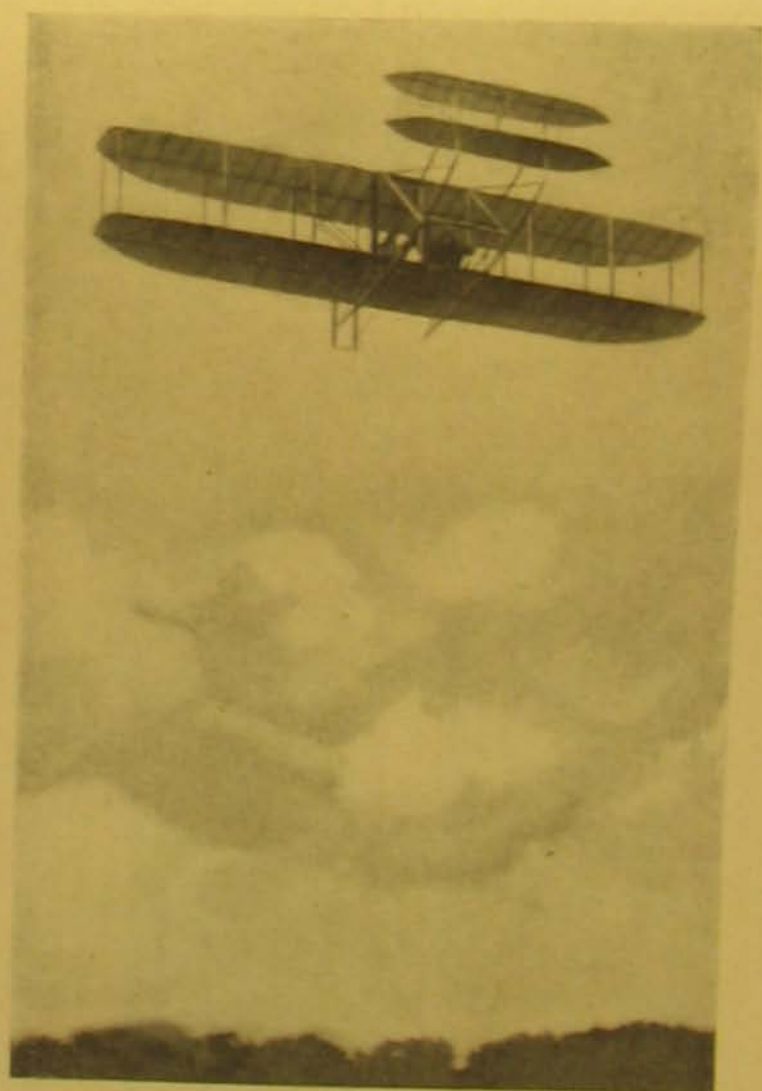
A suhanéz betörők.

Irta: Máthé Miklós, törzserőmester.

A büncselek legnagyobb részét a haszonlesés, a pénz utáni sóvárgás idézi elő. A pénz az, a minek megszerzése a legtöbb bűnözőt bűnre készteti. A pénzért még a gyermek is rajong, s az a rajongás — úgy látszik — vele születik az emberrel. Sokan vannak ugyan, a kiket a nagy családdal való nehéz megélhetés, a szegénység, a nyomor kösztet a bűnre. De még többen vannak azok, a kik a munkától irtózáván, csak a mások megkárosítására utaznak s folytonos lopásokból s más hasonló büncselekményekből tartják fenn magukat. Ehhez különösen kifejlett érzékük van. Minden nehézség nélkül kiszimatolják, hogy hol, mikor és miként juthatnak hozzá a bűnös úton megszerezhető pénzhez. S a

Wilbur Wright repülőgépe, mikor egy óra 31 perc és 25 másodperc
hosszat repült.

Orville Wright repülőgépe a levegőben, néhány pillanattal Amerikában
történt első sikeres repülése előtt.

Léghajók és repülőgépek.

nélkül, hogy egyenesen oktatták volna rá, mint azt a nagyobb világvárosokban a gyerekekkel megteszik, s a nélkül, hogy lopásban vagy betörésben mint társ már közreműködött volna, már gyermekkorában, t. i. abban a korban, mikor a károsnak vagy a nyomozó közegnek még csak legkisebb gyanuját se keltheti fel, már a leggrafináltabb módon visz véghez egy-egy betörést.

Fordulnak elő esetek a csendőri nyomozás terén, hogy valamely bonyolult beértesel állván szemben, a családhoz tartozókat, a cselédséget vagy a régi meghitt bejárókat nem is gyanúsíthatjuk, mert ebbeli gyanunkat maga a káros kép-teleenségnek mondja. De a körülmények is másfelé torelük a gyanunkat, kiváltképpen akkor, ha olyan gyerek keze mű-kodott a dologban, a kiről a kellő bátorságot és hozzáértést fel sem tételezhetjük.

A csendőrnök azonban mindenre ki kell terjeszteni a figyelmét az ilyen nyomozásoknál. Alapos körültekintéssel, a gyanuokoknak ügyes összefüggésbe hozatalával és a hely-szini szemlének a legkisebb és legelentéktelenebb tárgyra vagy nyomra is kiterjesztésével bizonyos, hogy eredményt lehet elérni. S a mely csendőr ezt megszokta, az nem riad vissza a legbonyolultabb hűnézetek nyomozásától sem, mert helyes figyelés és éles következtető képessége a legkisebb gyanuokban, a talált legkisebb tárgy vagy nyomban is fel-fedezi a nyomra vezető, esetleg a nyomozást irányító fonalat.

Erre mutat az alábbi eset is.

1901. év szeptemter havában arról értesült az emődi őrsparancsnokság, hogy az őrskörletéhez tartozó Kisgyőr köz-ségben egyik éjjelen ismeretlen tettesek betörtek a református paplakba s a pénztárnak használt, erősen megvasalt tölgyfaládat felfeszítve, abból az egyház kárára 213 korona 57 fillért elloptak.

Hatala Mihály ez. őrmester, emődi őrsparancsnok szemé-lyesen vezette be a nyomozást. Helyszini szemlét tartva, megállapította, hogy a tettes a kerítésen át mászott be a lakás végénél levő virágoskertbe s azon áthaladva, az oda-nyíló kettős ablakot betörte. A betört ablakon át azután a szobába jutva, a ládát baltával és vésővel felfeszítette s így jutott hozzá a pénzhez. A virágos kert porhanyós föld-jén talált nyomokból megállapította azt is, hogy a tettes egyedül volt. A nyomok nagyságát, s a lábbeli minőségét nem lehetett megállapítani, mert a száraz porhanyós föld a nyomok szélén beomlott. Az ablakpárkányon és a kettős ablak közötti téren lerakódott porban pedig a legfigyelme-sebb vizsgálódás mellett sem volt képes valamely nyomot felfedezni, úgyszintén az ablak belső deszkáján sem. Sőt még az ablak között talált pókháló sem volt szétszakadva. Mindezekből azonban annyi kiviláglott, hogy a tettes, a helyi viszonyokkal ismerős lehetett, mert éppen abba a szobába tört be, a hol a pénzesláda állott, s éppen olyankor, mikor a távolabbi konyhában alvó két nőcselédén kívül senki se volt otthon.

A kisgyőri egyháznál az említett időben egy fiatal káplán teljes tette ideiglenesen a paptisztet. Ennek volt a legjobb kilátása arra is, hogy a pár hónappal előbb elhalt lelkész helyére, a közeli választásnál őt választják meg. A káplán az őrmester oduerkeztekor ágyban feküdt, jobb kezefeje fájtt, be volt kötözve. Az ágyból felalgetett az őrmester kérdésére is. Nem gyanakodott senkire.

A háznál csak két nőcselédnek voltak. Egy idős guduszony és egy fiatal mindenesleány. Mind a kettő régi megbízható cselél, még az elhalt öreg pap idejéből valók. Férfiis-mor-ságuk nem volt. Egyetlen férfi, a templomszolga 15-16 éves fia, volt csak bejáratos állandóan a paplakba, a ki fát vágott és vizet hordott nekik. Ez pedig tisztességes, becsületes szu-lók egyetlen gyermeke volt, s fel sem lehetett róla tété-lezni, hogy ilyesmire vetemedjék.

A káplán — mint állította — az eset éjjelen 12 óráig a rektoréknál volt. Mikor hazajött, a betörés már megtörtént volt. A két nőcselédet ő költötte fel mély álmukból, azok addig semmit se tudtak a dologról.

Ennyi volt az egész, a mit az őrmester a nyomozás be-vezetése előtt megtudhatott.

Jól tudjuk, hogy egy fiatal falvai káplánnak nem valami

fényes a díjazása. Hatala őrmester ebből és abból követke-ztetve, hogy a betörött ablak üvegei nemcsak befelé, hanem kifelé is hullottak, s hogy az ablakdeszkán lerakódott finom porban semmiféle nyomot nem talált és a pókháló se volt elszakítva (bár ezt a pók a tettes eltávozásán után is sző-hette) s végül, hogy a káplán kezefeje be volt kötve, bár nem nyilvánította, de úgy magában a káplánra is gya-nakodni kezdett.

Egyszer-másszor ilyen eset is fordul elő s a csendőrnök ezt is tudnia kell.

Folszólította tehát, hogy mutatni meg a kezét, mi baja lehet.

— Szívesen, — felelte a káplán — nehogy azt gondolja, hogy az üvegszilánkok sebeztek meg! — s azzal leolta a köteleket. Hatala őrmester meggyőződhetett, hogy gyanuja alaptalan, mert a káplán kezefején egy nagyobb kelés volt s e miatt volt bekötve.

E kudarc után már távozni is akart az őrmester. El is köszönt a káplántól. De a mint a virágos kert mellett el-haladt, egyet gondolt, betért oda és újból vizsgálat alá vette a nyomokat. A mint e közben a kerítés sarkához egy, az utczára is kihajló águ terebélyes fa alá ért, önkéntelenül ki-tekintelt a kerítésen és keresni, figyelni kezdte, hogy a benti nyomok nem folytatódnak-e ott tovább.

A kerítés sarkához közel, az utcán egy kut volt. Csak pár nappal előbb tisztították, s a belőle kimerített sár még ott volt, de már meglehetősen megszikkadva. Ebben a szik-kadt sárban két egymás melletti nyomot vett észre Hatala őrmester, még pedig mélyen benyomódva a szikkadt sárba, mint ha valaki ott hosszabb ideig álldogált volna.

Ez felkeltette az őrmester figyelmét. Kívül került tehát és közelebről alapos vizsgálat alá vette a nyomokat. A nyomok kisebbszerű patkós csizmától származtak. És jól kivethető volt, hogy az egyikről a patkó fele hiányzott, bizonyosan le volt törve, mert csak a belső oldalon látszott a nyoma.

Hatala őrmester méretet vett fel a nyomokról, aztán be-ment az udvarra és tovább kutatott. Hátha több nyomot is talál. Fáradozását siker koronázta, mert a kut melletti ned-ves talajon több hasonló nyomot fedezett fel, még pedig új nyomokat.

Miután a két nőcseléd egyike sem viselt csizmát és szo-rintők az nap, a templomszolga fiún, a 16 éves B. L.-on kívül, a ki vizet hordott nekik, más férfi nem volt a paro-chián, Hatala őrmester bizonyosra vette, hogy a nyomok ennek a csizmájától származnak s hogy az utcán a ker-ítés sarkánál talált nyomok összefüggésben vannak a be-töréssel.

Nem is gondolkozott soká, hanem egy bizalmi egyénnel a szolgáltságára ment.

A fiu nem volt otthon, künn volt a mezőn. Apja úgy a saját, mint a fia otthon levő ünneplő csizmáját előmutatta, de egyiknek sem volt a patkója eltörve. Minthogy az apa állítása szerint a fiúnak korús idő múlva haza kellett ér-keznie, az őrmester megvárta. Jött is nem sok idő múlva. Az őrmester a fiu eszímáját megtekintvén, meggyőződött, hogy a talált nyomok attól erednek, minélfogva a község-házához elővezette és kikérdezte, hogy előző este a 9-11 óra közötti időt kivel és hol töltötte.

A fiu, bár meglepődöttnék látszott, a körülményeknek meg-feloldozó elég nyugodtan válaszolgatott s eladta, hogy az időt pajtásával, a hasonló koru K. S.-ral töltötte.

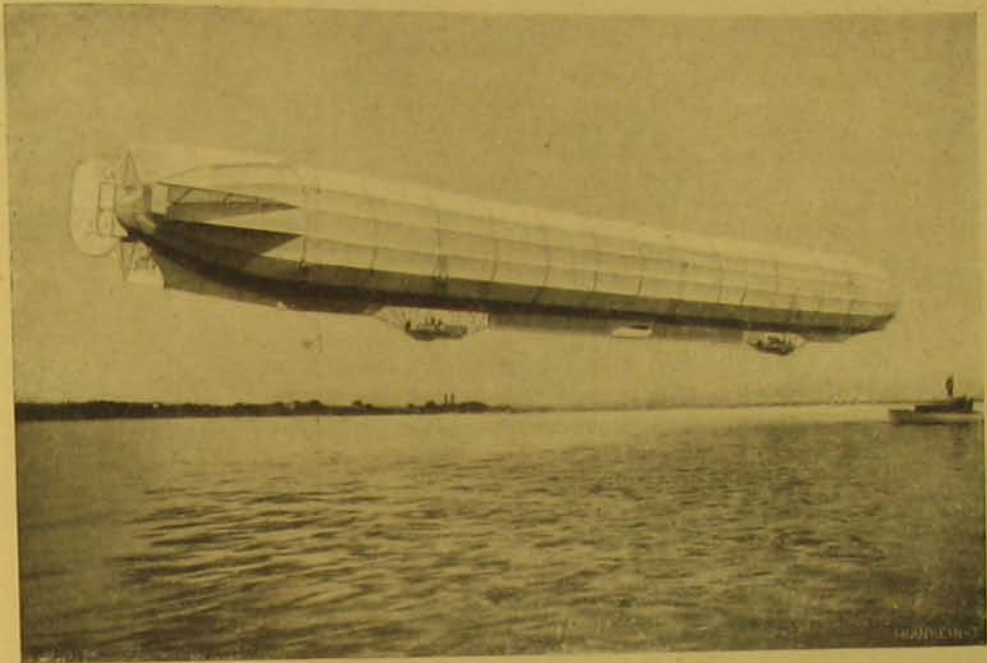
Hát aztán hol volt K. S. addig, míg maga a parochia kerítésénél várt rá? — kérdezte Hatala őrmester.

— Nem is jártunk ott! — felelte bátran a fiu.

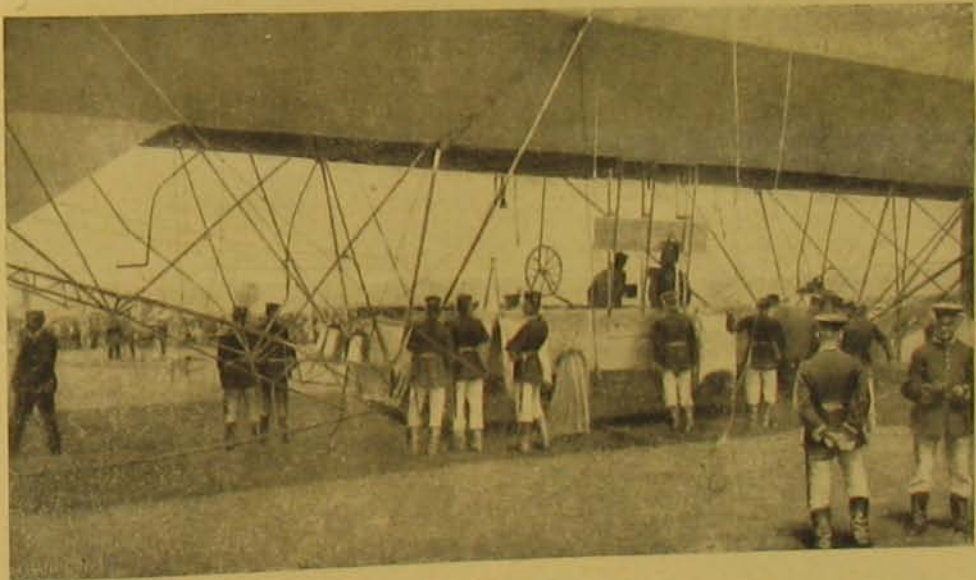
— Dehogy nem, hiszen még most is meglátzák ott a csizmája nyoma! — firtatta tovább az őrmester — jöjjen csak, odakísérem én megmutatom! — S azzal vette fegy-vorét és folszólította az esküdtest is, hogy induljanak.

Ne tessék elkísérni, — ezölt pityeregve a gyerek — úgyszint tudom, hogy a pénz keresik, hát megmondok mindent!

Ekkor aztán elbeszélte, hogy a parochián való foglalatos-kodása közben megtudta, hogy pár nappal előbb az egyik bérő-belizette a papiföld bérletét s azt is megtudta, hogy a pénzt az irodában, a vasas ládában tartják. Ezt elbeszélte K. S.-nak

Zepplin utolsó léghajója repülés közben.

Zepplin léghajójának gépezete.
Léghajók és repülőgépek.

a ki viszont azt találta ki, hogy jó lenne azt ellopni. Ki is főzték a tervet szépen s mikor a káplán, a kiről tudta, hogy aznap este a kántorékhöz hivatalos, eltávozott hazulról, oda mentek a paplakhoz s míg K. S. a betörést elvégezve, a pénzt ellopta, ő kívül a kerítés sarkánál figyelt. A lopott pénzen aztán pajtásánál, az istállóban megosztották s ő a maga részét otthon a gyümölcsös kertben elistakodták.

A pénzösszegnek ezt a részét a mondott helyen meg is találták. Ezután a másik fiút vezették elő. Ez már keményebb györek volt. Hiába mondta szemébe B. L., hogy ő volt a bekezdő; hogy ketten osztzkodtak a pénzen s ő a maga részét már elő is adta; tagadott mindent és erősen hangosította,

hogy aznap este nem is voltak együtt; s hogy társa bizonyára egyedül követte el a betörést, vagy talán másval és csak bosszúból állítja, hogy ő is részt vett benne.

Nem volt más hátra, mint a szülők lakásainak átkutatása. S ezt alaposan elvégezve, meg is találták a lopott pénzösszeg még hiányzó részét a padláson, egy urvacsera osztásnál használni szokott esüstkelyhelybe rejtve, a szüptető közö dugva.

Az eredmény ennél fogva még sikeresebb is lett, mint remélték. A kehely ugyanis pár hónappal előbb veszett el a parochiáról ismeretlen módon, mikor urvacserához készüldélve, a pap cselédjei tisztogatták és e közben a tornácra hagyták.

Jakabos őrmester. 1. Sorajegyei nem nyertek. 2. Megbiztatásra az évben még sorba jön. — Szepesgyőri csendőrök: **Dénes, Jákó, Bíró** járásőrnökök, **Tóth, Farkas Gy.** Közönyt őrmesterek, **Lovasi, Kiss és Kovács K.** őrvezetők, **Lószin A.** és **Simon I.** csendőrök: sorajegyeik nem nyertek.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Betűtalány.

S III EBB SZ Balaton

Számtalány.

Egy falusi lány 40 tojást vitt a közeli városba eladni; a tojások egy részét eladta, de még hattal több tojás maradt, mint a mennyit eladott. Hány tojást adott el és hány maradt meg?

Megfejtési határidő: 1908 november 30.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné sanatoriumi sorajegy lesz kioszolva.

Lapunk 1. évi 45. sz.-ban közölt fejtörök helyes megfejtése:

Képtalány: *„Ez a föld ad mindennap kenyert.”* —
Betűtalány: *„Bankrablás.”* — Számtalány: *„875.”*

Helyesen megfejtették: Cséke és Bakonyi csendőrök Sós-kút, noszlopi őrs, Hatala Mihály őrm. Maczonka, lögrépatonyi őrs, Nagy I. es. Vár, Némethi S. őrm., Besenyi J. es. ez. őrv., Boros K. őrm. Borosjenő, Kainer F. őrv. Orsova, Kovács F. es. ez. őrv. Radnóti, Lenárd S. őrm., Csáthi őrv. és Csaplár János es. Tornalja, Fenes György őrv. Tóvis, harkácsi őrs, Németh M. őrv. Bodafalva, gyantái őrs, Sárdi J. es. és Gyurácz I. őrv. Magyaróvár, kiskunlaczházi őrs, Szilágyi M. őrv. Vámosgyörk, Zajzon őrv. Budapest, Várady J. őrv. Moroda, Schreiber Mór őrv. Oriázentpéter, Csönka Mihály es. Herman J. es. őrv. vezető Hercegfalva, Vladár Dániel őrm. Rozsnyó, Papp S., Daniélovits Győző es. őrv. Hatkó, Pál Bándor csendőr Fehérvárasurgó, csinfalvai őrs, Szabó László es. Kétegyháza, Fabian és Mike es. Facset, Batory J. magánzó Karos, Pommer I. és Milesinszky A. es. őrv. Budaörs, Bellán A. őrm., Ábelfalva, Malota J. es. őrv. Podvilk, Réti J. őrm. és Molnár J. es. Csepessza, Péter F. őrv. Gyulafehérvár, Szabó I. es. Győr, Ottó őrm. Jászkivár, Csik J. őrv. Jászlányiszaru, Tamási J. őrv., Nagy J. es. Veresterony-batárkapu, bácsalmási őrs, Cserecsy P. es. Bácsmadaras, Gergely S. őrm. Dás, Kari őrm., Székely őrm. Kolozsvár, Miklós I. őrv. Szikovicza, pankotai őrs, Hlyés F. őrv. Teko, Veres J. őrv. Galacz, Szabó J. es. Brassó, Petrovits S. Szabadzsellás, Reznér J. és Szabó J. es. kornal őrs, Margineán J. őrm. és neje Nagykáta, Sulán Géza őrm. Ogyán, Harnics es. őrv. Muregyó, Bibó S. es. Óradna, Csizsár M. pr. es. ez. őrv. Gáspár őrm. Kornyaréva.

A kioszolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorajegyét Hatala Mihály őrmesternek Maczonkára elküldöttük.

NYILTTÉR.*

Grammofon-vásárlókat bizonyára érdekelni fogja, hogy a világhírű The Royal beszélgépek minden gyártmány fölött állanak, mert járásuk teljesen zajtalan és oly tiszta hanggal játszanak, hogy az eddig létezőekkel össze sem lehet hasonlítani. Egyedül főraktár Láng Jakab és Pia grammofon-nagykereskedőknél, József-körút 41. sz., mely czég árjegyzékét készséggel díjmentesen küld.

*E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIVATALOS RÉSZ.

Büntetőjogi döntvények.

I. Zsarolási fenyegetés fogalma. II. Revégzés zsarolásánál.

I. A zsarolási fenyegetés fogalmát teljesen kimeríti valamely baj, veszedelem, avagy kellemetlenség bekövetkezésének olyan módon való kitűzésbe helyezése, mely nem tartozik a lehetetlenségek közé, s alkalmas arra, hogy a megfenyegetetiben aggodalmat kelthessen a lehetetlen, hogy a fenyegetés valóra fog valni, s ebből reá nézve olyan következmények is állhatnak elő, melyeknek elhárítása érdekében fekszik. Tűnőtség megállapítása, mikor a vádlottnak módjában állott bevállalni azt a kijelentésüket, hogy nem fizetés esetében a rápiralot közléseztik; a mi a rápiralnak a sértettekkel szemközti rágalmozó és becsületéséről tartalmánál fogva alkalmas lett volna arra, hogy a sértettek hírnevén csorbát ejtsen, s nekik legalább is kellemetlenséget okozzon. — II. A zsarolás tényálladékához nem szükséges, hogy a fenyegetett a fenyegetés által megfélemlíthetőség, mert elég, ha a fenyegetés nem abszolút alkalmatlan a megfélemlítésre; vádlottak esetekévé a bíróság szempontjából tulajdonképp már akkor bevégezhető, midőn vádlott a sértettek tudomására hozta, hogy a rápiralot közlé fogja lenni, ha a sértett nem fizet hallgatási díjat.

(Curia 1908 jun. 11. 4515/908. sz. a. II. Bt.)

Több személy által elkövetett hatóság elleni erőszak.

Több személy által elkövetett hatóság elleni erőszak büntette (Btk. 138. §. 1. bekezdés 2. kétfel) forog fenn, mikor a hatósági közeg megfenyegetése ugyan négy-személyt tartalm, de e fenyegetésben az ismeretlen marad bírósok nagy tömegében rejülő veszély jelöl kifejezésre.

(Curia 1908 apr. 22. 3072. sz. a.)

Tizenhatodik életévet be nem töltött sértett helyett az atya tartós távollétében az anyai nagyatya által előterjesztett magánindítvány joghatályos.

A 16-ik életévet még be nem töltött sértett helyett — lánck szülei övek óta Amerikában élnek — az anyai nagyatya által előterjesztett magánindítvány joghatályosnak ismeretelt et, tekintettel arra, hogy a sértett elhárításáról és neveléséről az anyai nagyatya gondoskodott.

(Curia 1908 máj. 5. 3430. sz. a.)

Körrendelet.

8581. eln. sz. A debreczeni m. kir. VIII. sz. csendőr-körletti parancsnokság felállításán folytán a cs. és kir. közös hadügyminiszter ural egyetértéssel elrendelem, hogy a magyar szent korona országaiából magukat kiképzítő cs. és kir. közös hadsereghez legénység minden év áprili hó elején az alábbi kimutatás szerint engedendő át a magyar királyi (horvát-szlavon) csendőrkerület (csendőr) parancsnokságoknak.

Ezen kimutatás „Megjegyzés” rovata intézkedik a nem tényleges állományból jelentkező legénységnek is mikénti felvétele és elosztása tekintetében.

Ezen intézkedésemmel az e tárgylon kindott eddigi összes rendeleteim hatályukat veszítik.

Közlötés

A 32. pont d) alpontja pedig a következőképpen helyesbítendő:

A 32. pont d) alpontja pedig a következőképpen helyesbítendő:

•A tölténytáskák, melyek mindegyikében 10—10 db. ólós tölténynek kell lenni, egy a II-ik ábrán szerinti három milliméter vastagságu drótból készített horogmál fogva úgy függesztendő a lövegver mellett 1 m5 fögra, hogy a táskák fedele kifelé legyen.

Kelt Budapeston, 1908 okt. 17-én.

Jekelfalussy Lajos, s. k.

Á t a d a n d ó				Összesen		Mely esendőrkerületi (esendőr) parancsnokságok
az alább megnevezett		gyalog	lovass	gyalog	lovass	
j e l e n t k e z ő						
23., 29., 71., 61., 62., 63.	—	—	—	24	—	I. Kolozsvár
46., 86.	1., 2., 4., 6., 8., 13.	—	—	8	24	II. Szeged
68.	5., 9., 10., 11., 12., 15.	—	—	4	24	III. Budapest
25., 34., 38., 60., 65., 60., 67., 85., 101.	—	—	—	36	—	IV. Kassa
5., 12., 25., 32., 19., 71., 72., 76.	—	—	—	32	—	V. Párizs
6., 33., 43., 44., 48., 52., 69., 83.	—	—	—	32	—	VI. Szekesfehervár
2., 31., 50., 64., 82.	—	—	—	20	—	VII. Brassó
37., 39.	3., 7., 14., 16.	—	—	8	16	VIII. Belgrád
16., 53., 70., 78., 79., 96.	—	5., 12.	—	24	8	Horvát-szlavon esendőrparancsnokság Zágráb
				188	72	
Összesen				260		

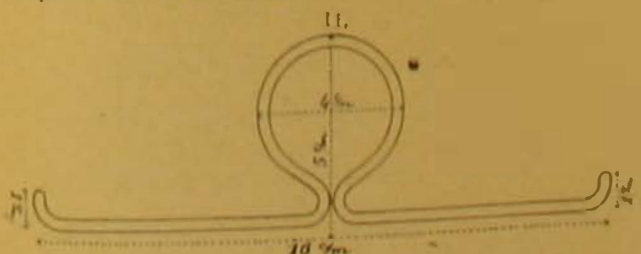
Megjegyzés. Azok a legénységi egyének, a kik a tényleges szolgálatuk befejeztével kérik a csendőrséghez való közvetlen felvételüket a fent megjelölt esendőrkerületeknek adandók át; míg a tartalékos jelentkezők kivéve, ha valamilyen jelentkező kifejezetten óhajtja bizonyos kerülethez való beosztásukat azokhoz a csendőrkerületekhez nyerik beosztásukat, a melyeknek területén esendőrségi szolgálatra jelentkeztek.

Kelt Budapeston, 1908 okt. 17-én.

Jekelfalussy Lajos, s. k.

Körrendelet.

93899—16. sz. A tölténytáskák alakjának és számának megváltoztatásával a tölténytáskahorog megváltoztatása is szükségesnek valván, a „Laktanyaszabályok a m. kir. csendőrség számára” című szolgálati könyv 32. pont d) alpontjával lévő II. ábra berajzolandó a helyette az itt közölt minta rajzolandó ho:

Őrsfelállítás.

A m. kir. VIII. számú esendőrkerület területén a nyiregyházi szárnyhoz tartozó Mihálydi községben, 1908 november 5-én egy 5 főből álló gyalogóra állított fel.

Különműny felállítás.

A m. kir. III. számú esendőrkerület területén, 1908 november 5-én egy 5 főből álló ideiglenes különműny állított fel.

Járásparancsnokság áthelyezése.

A m. kir. V. számú esendőrkerület esztergomi szárnyának területén Mészán elhelyezve volt esendőrjárásparancsnokság, 1908 november 1-én Párkányba helyeztetett át.

Őrsök áthelyezése.

A m. kir. IV. számú esendőrkerület eperjesi szárnyának területén Szuhodolon elhelyezve volt gyalogóra 1908 november 4-én Kisházán,

a m. kir. V. számú esendőrkerület nyitrai szárnyának területén Nagymodrán elhelyezve volt gyalogóra 1908 november 1-én Kismodrona,

a m. kir. VI. számú esendőrkerület győri szárnyának területén Ménfőn elhelyezve volt gyalogóra pedig 1908 november 1-én Csankhegyre helyeztetett át.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Előléptettek:

1908. évi november hó 1-ével:

A m. kir. II. sz. esendőrkerület állományában:
Tóth Ferencz, Pósa János, Geiger József, Deák István I., Székely Dénes, Péter Sándor és Drenyovszki Adám ez. őrsvezetők; továbbá

a m. kir. VII. számú esendőrkerület állományában:
Fausali Elek, Karta János, Gyarmati István, Gálvölgy Ignác, Albert Ferencz, Bíró Sándor, Islay Lajos, Márton István, Bartók Lajos, Adám Gábor, Németh József és Lakatos Albert ez. őrsvezetők, őrsvezetőkhé; végül

az öt évi tényleges esendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. I. sz. esendőrkerület állományában:
Imecs Albert, Kovács József I., Kovács Ferencz, Peter József II., Szügyi Károly, Pálfi Gáspár, Korösi András, Malnos Antal, Kopasz József, Dobokán Tivadar, Papp Győző, Gligor György, Adám János, Bus

Kényelmes havi részletfizetésre

hegedűk, grammofonok, fuvolák, czimbalnok, ünnök, forgatóhangszerek.

Dés választék! Előre megkiszárolás, költséges fizetési eltek.

ELEK ÉS TÁRSA BUDAPEST, Károly-körút 110. sz.

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

János, György Lajos, Siskóli András, Simon Gergely, Bartha György, Sebeshyén Imre, Balázs György, Bró Antal, Pál Ferencz II. és Kovács József II.,
a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Németh István, Slierl György, Cloos Keresztély és Muntján György csendőrök csendőr cz. örsvezetőiké

Katonai szolgálati jel.

A legénységi I. osztályu katonai szolgálati jellel el-
látattak:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Deszpoth István járásörmester 1908 okt. 16-án.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában

Nyusal Ambrus járásörmester 1908 nov. 26-án.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel el-
látattak:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában

Szántó Dénes örsvezető 1908 okt. 7-én, Jobi Károly
cz. örsv. 1908 okt. 7-én, Jakó Károly örsv. 1908 nov.
1-én.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Focki György örsv. 1908 nov. 1-én.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Liebenritt Adolf cz. örmester 1908 nov. 6-án, Szalai
István III. örsv. 1908 nov. 4-én, Zsédény Mihály cz.
örsv. 1908 nov. 16-án, Itélhi György cz. örsv. 1908
nov. 9-én, Útkos Lajos örsv. 1908 nov. 16-án, Hor-
váth József V. cz. örm. 1909 nov. 29-én, Pip Miklos
örsv. 1908 nov. 19-én, Bekes János csendőr 1908 nov.
28-án és Németh György III. örsvezető 1908 novem-
ber 17-én.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Ferenczi Péter cz. örmester 1908 okt. 5-én, Kovács
Péter örsv. 1908 szept. 2-án, Lakatos Albert örsvezető
1908 nov. 6-án, Csorapir János csendőr cz. örsvezető
1908 jun. 22-én és Ferencz Mózes csendőr cz. örsvezető
1908 ápr. 29-én, végül

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Kovács Sándor örsv. 1908 okt. 17-én, Kiss Sándor
örsv. 1908 okt. 5-én és Puskás János cz. örsv. 1908
okt. 31-én.

PÁLYÁZATOK.

Egy hivatalozolgai állás a czeglédi királyi járásbíró-
ságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Szabályszerű lakpénz vagy
természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv

szóban és írásban. Kérvények a kecskeméti kir. törvényszék el-
nökökéhez 1908. évi december hó 24-ig.

Egy hivatalozolgai állás a vukovári pénzügyigazgatóságnál.
Fizetés 600 korona. Lakpénz 180 korona. Ruhailletmény 60
korona. Horvát nyelv szóban és írásban. Kérvények a vuko-
vári kir. törvényszék elnökökéhez 1908. évi decz. hó 15-ig.

Egy irtoki állás a szolnoki királyi járásbíró-
ságnál. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szó-
ban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga.
Kérvények a trencsényi kir. törvényszék elnökökéhez 1908. évi
decz. 10-ig.

Egy irodatiszti állás a besztorczebányai m. kir. pénzügyigaz-
gatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 ko-
rona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály.
Kérvények a fenti magyar kir. pénzügyigazgatósághoz 1908. évi december hó 7-ig.

Egy irtoki állás a szolnoki kir. törvényszéknél. Fizetés pótlé-
kkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban
és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Hat-
havi próbaszolgálat igazolása. Kérvények a szolnoki kir. tör-
vényszék elnökökéhez 1908. évi december hó 6-ig.

Egy hivatalozolgai állás a felsőöri kir. járásbíró-
ságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 160 korona. Ruha-
illetmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények
a balassagyarmati kir. törvényszék elnökökéhez 1908. évi de-
cember hó 4-ig.

Egy irtoki állás a budapesti kir. főügyészségnél. Fizetés pótlé-
kkal 1400 korona. Lakpénz 800 korona. Magyar nyelv szóban
és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a budapesti
kir. főügyészséghez 1908. évi decz. 10-ig.

Egy irtoki állás a körmöczbányai kir. járásbíró-
ságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Szabályszerű lakpénz. Magyar nyelv szó-
ban és írásban. Német és tót nyelvismertet Négy középiskolai
osztály. Telekkönyvi vizsga. Birósági próbaszolgálat. Kérvények
az aranyosmaróthi kir. törvényszék elnökökéhez. 1908 decz. 10-ig

Egy rendőri állás a Hódmezővásárhely város törvényhatósá-
gánál. Kezdő fizetés 540 korona. Lakpénz 70 korona. Czizma-
illetmény és természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és
írásban. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a város polgár-
mesterei hivatalához 1908 decz. 21-ig.

Egy irtoki állás Pozsony vármegye törvényhatóságánál. Kezdő
fizetés 1400 korona. Lakpénz 360 illetve 510 kor. Négy közép-
iskolai osztály. Három havi próbaszolgálat. Kérvények Pozsony
vármegye főispánjához 1908. évi decz. hó 15-ig.

Egy szolgai állás az országos magyar iparművészeti muzeum-
nál. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz 300 korona. Ruha-
illetmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kerté-
szotben való jártasság előnyt nyújt. A vállas- és közoktatásügyi
miniszterhez czimzett kérvények az országos magyar iparművészeti
muzeum igazgatóságához 1908. évi decz. hó 15-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

A Tanosztály-parancsnokságok szives figyelmébe ajánljuk általánosan hasz-
nált és közkedveltségnek örvendő altiszti iskolai füzet-mintagyűjteményünket
(garnitúrák) és a kiadásunkban most megjelent Próbacsendőrök kéziköny-
vét, melyet tömeges megrendelés esetén kedvezményes árban szállítunk.